

Nr 5.

Ankom till riksdagens kansli den 31 maj 1917 kl. 1 e. m.

Andra särskilda utskottets utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 230 angående reglering av löneförhållanden m. m. vid statsdepartementen jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 14 april 1917 till riksdagen avgiven, till andra särskilda utskottets förberedande behandling överlämnad proposition (nr 230) har Kungl. Maj:t, under återopande av bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementens ärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels godkänna de i statsrådsprotokollet intagna, av chefen för justitiedepartementet framlagda förslagen till nya ordinarie avlöningsstater för de särskilda statsdepartementen samt till övergångsstater i avseende å vissa befattningshavare i utrikes- och ecklesiastikdepartementen, att tillämpas från och med år 1918, ävensom de av chefen för justitiedepartementet föreslagna villkoren och bestämmelserna för åtnjutande av de i de ordinarie staterna upptagna avlöningsförmånerna;

dels förklara,

att en var, som med eller efter ingången av år 1918 tillträder ordinarie befattning i statsdepartement, skall vara pliktig att underkasta sig ovannämnda villkor och bestämmelser;

att de förutvarande ordinarie befattningshavare i statsdepartementen, vilka icke före den 1 november 1917 anmäla, att de vilja underkasta sig de nya avlöningsstaterna och därvid fästade villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem enligt gällande ordinarie stater tillkommande avlöningsförmåner;

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 11 saml. 2 avd. 3 häft. (Nr 5.) 1

att registrator, som på grund härav kan komma att bibehållas vid honom enligt gällande ordinarie stater tillkommande avlöningsförmåner, skall dels i stället för sportler, som i sammanhang med löneregleringen indragas, erhålla gottgörelse, beräknad efter medeltalet av den inkomst, tjänstinnehavaren må anses hava åtnjutit av sålunda indragna sportler under den senast förflutna tid, såvitt möjligt ej understigande fem år, därför denna inkomst kan utrönas, dels ock varda bibehållen jämväl vid honom vid 1917 års utgång tillkommande provisoriskt avlöningstillägg, dock med det avdrag för sportelinkomst, som må vara stadgat;

att, därest kanslisekreterare å hittills gällande stat icke skulle befordras till förste kanslisekreterare från tiden för de nya staternas ikraftträdande, han må bibehållas vid ej mindre honom enligt gällande ordinarie stat tillkommande avlöningsförmåner än även honom vid 1917 års utgång tillkommande provisoriskt avlöningstillägg;

att beträffande sättet för bestridande av de registrator eller kanslisekreterare sålunda tillkommande avlöningsförmåner skall lända till efterrättelse de av chefen för justitiedepartementet härutinnan framställda, i statsrådsprotokollet angivna förslagen; samt

att, därest till ledamot å justitiedepartementets lagavdelning eller till byråchef för lagärenden i civildepartementet förordnas innehavare av ordinarie tjänst, med vilken är förenad avlöning till högre belopp än arvodet vid den ifrågakommande befattningen, Kungl. Maj:t må, utöver detta arvode, tillägga honom ett belopp, svarande mot skillnaden mellan arvodet och sagda avlöning;

dels, i händelse av godkännande av de framlagda statförslagen, höja följande i riksstaten uppförda *ordinarie anslag*, nämligen:

under andra huvudtiteln, justitiedepartementet, anslaget till departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli från dess nuvarande belopp	kronor	41,400
med 46,700 kronor till	»	88,100;
under tredje huvudtiteln, utrikesdepartementet, anslaget till departementet från dess nuvarande belopp	»	87,950
med 76,750 kronor till	»	164,700;
under fjärde huvudtiteln, lantförvarsdepartementet, anslaget till departementet från dess nuvarande belopp	»	72,950
med 57,250 kronor till	»	130,200;

under femte huvudtiteln, sjöförvarsdepartementet, anslaget till departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli och kommando-expeditionen från dess nuvarande belopp	kronor	40,400
med 29,500 kronor till	»	69,900;
under sjätte huvudtiteln, civildepartementet, anslaget till departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli från dess nuvarande belopp	»	93,300
med 112,100 kronor till	»	205,400;
under sjunde huvudtiteln, finansdepartementet, anslaget till departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli från dess nuvarande belopp	»	58,000
med 71,300 kronor till	»	129,300;
under åttonde huvudtiteln, ecklesiastikdepartementet, anslaget till departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli från dess nuvarande belopp	»	88,900
med 101,300 kronor till	»	190,200;
under nionde huvudtiteln, jordbruksdepartementet, anslaget till departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli från dess nuvarande belopp	»	59,300
med 56,200 kronor till	»	115,500;
<i>dels ock på extra stat för år 1918 anvisa:</i>		
under tredje huvudtiteln, utrikesdepartementet, till provisorisk förstärkning av departementets arbetskrafter m. m. ett förslagsanslag, högst	»	50,550;
under sjätte huvudtiteln, civildepartementet, till avlönande av en extra föredragande inom departementet för mål hos regeringsrätten ett förslagsanslag, högst	»	7,000,
varav 2,500 kronor skola anses motsvara tjänstgöringspenningar,		
till arvode åt en extra föredragande inom departementet för statsplane- med flera ärenden ett förslagsanslag, högst	»	3,000,
till en handsekreterare åt statsministern ett förslagsanslag, högst	»	3,000;

under sjunde huvudtiteln, finansdepartementet, till avlönande av en extra byråchef för lagärenden i departementet ett förslagsanslag, högst kronor	8,100,
varav 2,500 kronor skola anses motsvara tjänstgöringspenningar, såsom tillägg till det i staten för departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli upptagna anslaget till amanuenser, extra biträden och vikariatsersättningar ett förslagsanslag, högst	» 3,000;
under åttonde huvudtiteln, ecklesiastikdepartementet, till arvoden åt extra föredragande inom departementet m. m. ett förslagsanslag, högst	» 15,600,
till avlönande av en ledare av undervisningsstatistikens omorganisation ett förslagsanslag, högst	» 7,800,
varav 2,500 kronor skola anses motsvara tjänstgöringspenningar.	

I fråga om utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till det propositionen bilagda statsrådsprotokollet.

I samband härmed har utskottet till behandling förehåft
dels en av herr *H. Cavalli* inom första kammaren väckt motion (nr 128), däri yrkats den ändring i omförmälda proposition, att riksdagen måtte i stället för begärda arvoden till generalsekreterarne i statsdepartementen, anvisa arvoden åt ämbetsmän utan särskilt uppdrag i politiskt hänseende, samt att anslaget till dessa ämbetsmäns avlöning måtte i följd härav anvisas åt nya expeditionschefer i statsdepartementen eller, om så anses lämpligare, åt förste expeditionschefer;

dels en av herr *C. Hallendorff m. fl.* inom andra kammaren väckt motion (nr 440), däri yrkats den ändring i propositionen, att riksdagen måtte dels i stället för begärda arvoden till generalsekreterare i statsdepartementen anvisa motsvarande belopp såsom lön, tjänstgöringspengar och ortstillägg till expeditionschefer i statsdepartementen och byråchefen för lagärenden,

dels bevilja arvoden åt biträdande expeditionschefer i samtliga statsdepartement utom justitiedepartementet, utrikesdepartementet och sjöförsvarsdepartementet;

dels en av herrar *A. Schotte* och *N. Helger* inom andra kammaren väckt motion (nr 433), däri hemställts, att riksdagen vid bifall i huvudsak till Kungl. Maj:ts proposition nr 230 behagade, vad ecklesiastikdepartementet beträffar, besluta att, i stället för den å övergångsstat

upptagna kanslisekreteraren, måtte uppföras ytterligare en ordinarie förste kanslisekreterarebefattning, dock endast för den tid, som den från övergångsstat till ordinarie stat överflyttade kanslisekreteraren behåller sin befattning;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *E. Hallin m. fl.* (nr 139) och den andra inom andra kammaren av herr *E. Kristensson m. fl.* (nr 424), däri hemstälts, att riksdagen måtte besluta, att samma rätt i fråga om ålderstilläggs åtnjutande, som i den kungl. propositionen angående reglering av löneförhållanden m. m. vid statsdepartementen föreslås skola tillerkännas extra kanslisekreterare, jämväl måtte tillerkännas de av Kungl. Maj:t nu tillförordnade kanslisekreterarne.

I fråga om de av motionärerna till stöd för sina framställningar anförda skäl tillåter sig utskottet hänvisa till motionerna.

Kungl. Maj:ts föreliggande förslag avser ett realiserande av den sedan ett flertal år tillbaka på dagordningen stående frågan om löne-reglering för statsdepartementen. Att med denna reglering fått anstå, torde hava berott, bland annat, därpå, att med densamma förbundits vissa frågor om inrättande av flera departement ävensom spörsmål om ändringar i departementens inre organisation. Ärendet har emellertid nu förelagts riksdagen alldeles oberoende av frågan om de vittgående organisationsförändringar, som innefattades i det på sin tid av de så kallade departementalkommitterade framlagda betänkandet.

Det föreliggande förslaget grundar sig på ett av löneregeringskommittén i ämnet avgivet betänkande.

I fråga om detta betänkandes tillkomst må i korthet erinras om följande.

Den 28 maj 1916 beslöt Kungl. Maj:t att uppdraga åt dåvarande landssekreteraren, numera landshövdingen Axel Schotte att biträda i justitiedepartementet med verkställande av ytterligare utredning — under förutsättning att nuvarande statsdepartement till antal och huvudsakliga verksamhetsområden tillsvidare bibehölles och att de centrala verkens ställning förbleve densamma som nu — *dels* huru, genom decentralisation av ärenden samt förenklingar i arbetssättet, de nuvarande statsdepartementens arbetsbördor skulle kunna lindras och begränsas, *dels* rörande de åtgärder, som kunde ifrågasättas för att tillförsäkra departementen de bästa möjliga arbetskrafter, *dels* huruvida överflyttningar av ärendesgrupper mellan departementen borde äga rum, *dels ock* beträffande lämpligaste sättet för handläggning och expediering inom de centrala

*Frågans
förhistoria.*

verken av regeringsärenden samt huru nödigt samarbete mellan olika verk vid handläggning av ärenden, som vore gemensamma för flera verk, borde vinnas; och erhöll landshövdingen Schotte tillika i uppdrag att utarbeta de författningsförslag, som påkallades av utredningen och därmed sammanhängande spörsmål.

I samband härmed uppdrog Kungl. Maj:t vidare åt löneregleringskommittén att, utan avvaktan på lösningen av spörsmålet om mera genomgripande förändringar i statsdepartementens organisation, till Kungl. Maj:t inkomma med förslag om en definitiv löne- och pensionsreglering för befattningshavarna i statsdepartementen.

Löneregleringskommittén har i sitt betänkande upptagit och anslutit sig till vissa förslag, som i avseende å departementens inre organisation framlagts av landshövdingen Schotte i hans betänkande.

Enligt vad departementschefen i statsrådsprotokollet uttalat (sid. 11), föreligger för genomförande av kommitténs förslag om lönereglering för departementens befattningshavare icke därutinnan något hinder, att Kungl. Maj:t ännu icke tagit ståndpunkt till de av landshövdingen Schotte förordade åtgärderna i organisatoriskt avseende.

Kungl. Maj:ts
förslag.

De nuvarande
expeditionss-
chefstjänster-
nas uppdel-
ning.

Enligt löneregleringskommitténs förslag, vilket i detta avseende överensstämmer med landshövdingen Schottes, skulle i flertalet departement ske en uppdelning av de nuvarande expeditionssäliggandena på två särskilda ämbetsmän, benämnda den ene *statssekreterare* och den andre *expeditionschef*. Åt den förre skulle i huvudsak anförtros de politiska uppgifterna, framför allt utarbetande av propositionerna till riksdagen och samarbetet i övrigt med riksdagen; den senare — expeditionschefen — skulle i huvudsak utöva den granskande och övervakande verksamheten med avseende å andra departementets arbeten. En sådan uppdelning skulle komma till stånd i samtliga departement utom justitie-, sjöförsvars- och utrikesdepartementen. I de två förstnämnda skulle statssekreterar- och expeditionschefsfunktionerna bestridas av en och samma person. Beträffande utrikesdepartementet skulle bibehållas den för närvarande tillämpade anordningen med en kabinettssekreterare och en biträdande kabinettssekreterare.

Angående de uppgifter och den ställning, de nya statssekreterarna och expeditionscheferna skulle erhålla enligt landshövdingen Schottes förslag, torde i korthet böra erinras om följande.

Statssekreteraren skulle vara statsrådets högra hand och förtroende- man för vissa uppgifter, de politiska. Han skulle sålunda främst handlägga riksdagsfrågorna. Då emellertid författningsarbetet till stor del

sammanhänge med riksdagsarbetet, borde, såsom regel, övervakandet och ledandet av författningsarbetet kunna förenas med de politiska uppgifterna. För statssekreterarna torde böra gälla enahanda kompetensvillkor som för andra tjänstemän i departementen, i regel administrativ eller juridisk utbildning. I de nya befattningarnas natur låge, att innehavarna icke borde erhålla fast anställning i departementen, utan att de borde tillsättas — liksom för övrigt de nuvarande expeditionscheferna — allenast på förordnande och mot arvode.

Statssekreteraren borde vidare icke utöva något formligt chefsskap över departementets personal. Detta chefsskap borde i stället utövas av expeditionschefen, såsom den, vilken kunde påräknas innehava sin befattning den längsta tiden och som genom sin övervakande och ledande verksamhet mest komme i beröring med departementets personal och därigenom också vunne den säkraste kännedomen om dess kvalifikationer och lämplighet.

Några olägenheter kunde icke förväntas uppkomma därav, att statssekreteraren icke inrangerades i skalan av över- och underordnade inom departementet utan ställdes mera fristående. Hans uppgifter och intima samarbete med departementschefen samt de löneförmåner, han torde böra erhålla, — för att nu icke tala om hans titel — gjorde, att hans ställning alltid måste anses betryggad, oavsett om han erhöle något chefsskap över departementets personal eller icke. Han och expeditionschefen borde hava samma tjänsteställning — de vore departementets högsta tjänstemän, var för sin del av dettas uppgifter.

De expeditionschefer, som i allmänhet erfordrades i departementen vid sidan av statssekreterarna, borde för framtiden tillsättas med fullmakt; och då dessa beställningar icke bleve av den ansträngande natur som de hittillsvarande expeditionschefstjänsterna, borde de icke betraktas som 'karriärplatser' och således ej i sig innebära några särskilda anspråk på befordran. En fördel med hela den föreslagna anordningen vore, att expeditionscheferna finge kvarstanna i sina befattningar under längre tid än nu vore fallet; därmed bleve tjänstinnehavarens erfarenhet större och hans ledande verksamhet mer enhetlig och traditionsvårdande.

Enligt det föreliggande proposition bilagda statsrådsprotokollet har departementschefen i så måtto anslutit sig till det av landshövdingen Schotte och löneregleringskommittén framlagda förslaget i förevarande avseende, att han ansett någon som helst tvekan ej böra råda om angelägenheten, för att ej säga nödvändigheten, av en uppdelning av

de nuvarande expeditionschefsbefattningarna i de departement, där sådant föreslagits.

I fråga om de föreslagna statssekreterarnas och expeditionschefernas uppgifter och deras ställning — såväl i allmänhet som i förhållande till varandra — hyser dock departementschefen en från landshövdingen Schotte något avvikande uppfattning. Enligt departementschefens mening vore det visserligen önskvärt, att statssekreteraren innehade sådana kvalifikationer i politiskt avseende, som landshövdingen Schotte berört, men det vore nödvändigt, att han ägde god juridisk utbildning och hade administrativ erfarenhet. Dessutom skulle statssekreteraren kunna åläggas att i avsevärd omfattning deltaga även i departementets administrativa arbete.

Skulle man ej — heter det — kunna påräkna, att statssekreterarna skulle göra en mera effektiv insats i det administrativa arbetet, vore det med sannolikhet att motse, att de åligganden, som komme att tillhöra de nya expeditionscheferna, bleve alltför betungande. Att statssekreteraren icke hölles utanför den huvuddel av departementets verksamhet, som avsåge administrativa ärendens behandling, syntes även vara till fördel för honom själv, då han genom deltagande i sådant arbete erhöle en nyttig inblick även i denna del av departementets verksamhetsområde.

Vidare framhålles, att de expeditionschefer i de större departementen, vilka för närvarande plägade största delen av året vara tjänstlediga för beredning av riksdagsärenden och andra arbeten, det oaktat hade bibehållit en viss uppsikt över och ledarställning i förhållande till sina departement, t. ex. i frågor om fördelning av arbetet, personalfrågor, såsom antagande av amanuenser och andra biträden, samt vissa anordningar av ekonomisk natur. Detta hade enligt departementschefens mening helt visst varit en fördel, och att införa en ändring härutinnan skulle ej vara lyckligt.

Departementschefen anser sålunda, att mellan statssekreteraren och departementet i övrigt icke borde dragas den skarpt markerade gräns, som landshövdingen Schottes förslag innebure. Åt statssekreteraren borde med andra ord icke givas den mera fristående ställning, som enligt detta förslag skulle tilldelas honom. Visserligen borde expeditionschefen vara den, vilken chefskapet för departementets personal närmast tillkomme, men det syntes ändamålsenligt, att ett visst överinseende över departementets personal samt departementsarbetet i dess helhet utövades av statssekreteraren, vilken alltså borde intaga en överordnad ställning även i förhållande till expeditionschefen.

I anslutning till den uppfattning, åt vilken departementschefen givit uttryck i fråga om förevarande tjänstemäns ämbetsbefattning föreslås i propositionen i stället för titeln statssekreterare för de nya befattningshavarna benämningen *generalsekreterare*.

Beträffande övriga befattningshavare i statsdepartementen innebär Kungl. Maj:ts föreliggande förslag ett jämställande i det hela i avlöningshänseende av dessa med motsvarande tjänstemän inom de centrala ämbetsverken. För *kansliråden* föreslås avlöningar, motsvarande vad som åtnjutes av tredje gradens tjänstemän i de centrala verken. I fråga om *kanslisekreterarna* föreslås, dels att med ombildning av de nuvarande kanslisekreterarbefattningarna — vilka för närvarande i avlöningshänseende intaga en mellanställning mellan första och andra gradens tjänster — skulle inrättas ett lämpligt antal dylika tjänster av andra normalgraden (förste kanslisekreterare), dels ock för extraordinariesystemets begränsning att på departementens stater skulle uppföras ett antal befattningar av första normalgraden (andre kanslisekreterare) och därigenom i lämplig omfattning beredas ordinarie anställning åt sådana amanuenser med fast arvode, vilka under alla förhållanden erfordrades i departementet och för vilka hel sysselsättning kunde givas enbart därstädes.

*Lönereglering
för övriga
befattnings-
havare i de-
partementen.*

Beträffande *registratorerna* ifrågasättes, dels med hänsyn till föreslagen indragning av vissa sportelinkomster dels ock i betraktande av deras i många fall ansvarsfulla verksamhet, en något högre avlöning än vad i regel eljest tillkommer motsvarande befattningshavare i de centrala verken.

Vidare innebär förslaget uppförande å de olika departementens stater av erforderligt antal kvinnliga biträden och vaktmästare, vad de förstnämnda angår, med för dessa befattningshavare vedertagna avlöningsförmåner.

För departementens vaktmästare föreslås enahanda avlöningsförmåner, som löneregleringskommittén i ett den 14 november 1916 avgivet betänkande föreslagit för motsvarande befattningshavare i de centrala verken. Detta förslag innebär i huvudsak en höjning av förste vaktmästares och vaktmästares nuvarande begynnelseavlöning med 100 kronor ävensom en ökning av ålderstilläggens antal från nuvarande ett till två för förste vaktmästare och från nuvarande två till tre för vaktmästare, samtliga ålderstillägg fortfarande à 100 kronor.

I fråga om de anslag å såväl ordinarie som extra stat, vilka äro föreslagna för de olika statsdepartementen, innebär Kungl. Maj:ts förslag

*De särskilda
departe-
menten.*

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 11 saml. 2 avd. 3 häft. (Nr 5.) 2

i det stora hela ett godtagande av vad löneregleringskommittén i detta avseende föreslagit. Bland några smärre avvikelser, vilka Kungl. Maj:t gjort från kommittéförslaget, må dock framhållas en, som avser justitiedepartementet.

Arvodet åt chefen för lagavdelningen inom detta departement har av kommittén föreslagits till 10,000 kronor. Kungl. Maj:t föreslår nu, att detsamma sättes lika högt som det arvode, vilket skulle tillkomma de av Kungl. Maj:t föreslagna generalsekreterarna, eller alltså 11,000 kronor, varjämte ifrågavarande befattningshavare skulle benämnas generalsekreterare och chef för lagavdelningen.

Avlöningsvillkor och övergångsförhållanden.

I Kungl. Maj:ts förslag angående avlöningsvillkor och övergångsförhållanden har i ett fall nämligen i fråga om rätt för andre kansli-sekreterare att för ålderstilläggs åtnjutande tillgodoräkna sig viss föregående tjänstgöring avvikelse gjorts från löneregleringskommitténs förslag, i det Kungl. Maj:t anslutit sig till ett inom kommittén reservationsvis framlagt yrkande.

* * *

Utskottets yttrande.

De nuvarande expeditionschefstjänsternas uppdelning.

Kungl. Maj:ts föreliggande förslag avser, på sätt ovan nämnts, en uppdelning av de nuvarande expeditionschefsäliggandena i de större departementen på två särskilda tjänstemän, benämnda den ene generalsekreterare och den andre expeditionschef. En dylik uppdelning är betingad av de år från år alltmer hopade göromålen, som kommit att vila på de nuvarande expeditionschefsbefattningarna, och som föranlett, att dessas innehavare åtminstone i de större departementen under största delen av året måst lämnas tjänstledighet för beredande av i samband med riksdagsarbetet stående frågor, medan övriga expeditionschefsgöromål måst under tiden överlämnas åt vikarier. Förslaget innebär sålunda ett fastslående av redan nu rådande förhållanden.

Utskottet kan också principiellt ansluta sig till en uppdelning av nuvarande expeditionschefsbefattningar på sådant sätt, att åt den ene, den nye tjänstinnehavaren, anförtros huvudsakligen arbetet med propositionerna till riksdagen — vad man kallat »politiska uppgifter» — jämte i regel övervakandet av författningsärendena inom departementet och åt den andre, expeditionschefen, huvudsakligen de administrativa ärendena.

Den för den nye befattningshavaren föreslagna titeln generalsekreterare anser utskottet mindre lämplig. Med hänsyn till den ställning, ifrågavarande tjänstinnehavare bör intaga, synes benämningen statssekreterare, vilken titel av landshövdingen Schotte och lönereglerings-

kommittén föreslagits, vara ett lämpligare uttryck för tjänst innehavarens egenskap av statsrådets närmaste man. Att av historiska hänsyn, som i detta sammanhang ej torde vara alltför vägande, avstå från en eljest lämplig benämning, synes ej böra ifrågasättas. Utskottet förordar således benämningen statssekreterare och kommer att härnedan använda denna beteckning för de av Kungl. Maj:t upptagna generalsekreterarna.

Med avseende å statssekreterarens allmänna ställning och kvalifikationer delar utskottet den mening, som kommit till uttryck i den föreliggande utredningen, eller att statssekreteraren för att rätt kunna fylla sin uppgift bör äga god juridisk utbildning och hava administrativ erfarenhet. Då utskottet således härutinnan ansluter sig till departementschefens uttalande i förevarande avseende, vill utskottet emellertid erinra, att Kungl. Maj:ts allmänna dispensrätt givetvis kan med avseende å denna som beträffande andra tjänstebefattningar begagnas i särskilda fall. Framför allt kan det beträffande nyinrättade departement ifrågasättas, att andra än juridiska eller administrativa kvalifikationer (t. ex. tekniska) kunna i särskilda fall vara att föredraga för en tjänsteinnehavare av förevarande slag.

Med att statssekreteraren blir departementschefens högra hand beträffande riksdagsarbetets inom departementet planläggande och framförande, följer uppenbarligen icke, att han får någon politisk ställning eller har några politiska uppgifter av självständig art att fylla. Det är departementschefen och han ensam, som jämväl här är den ledande och ansvarige.

Kungl. Maj:t har föreslagit, att statssekreterarna skola tillsättas medelst förordnande och följaktligen deras avlöningsförmåner utgå i form av arvode. I avseende härå har utskottet så mycket mindre att erinra, som utskottet finner en sådan anordning betingad av den ställning, som statssekreteraren bör intaga. Befattningens natur nödvändiggör nämligen ett intimt samarbete med vederbörande departementschef, och en förutsättning härför är ock, att ett ombyte av statssekreterare skall kunna ske, när förutsättningarna för detta samarbete befinnas icke föreligga.

Beträffande expeditionscheferna i de departement, där både statssekreterare och expeditionschefer skulle finnas, innebär Kungl. Maj:ts förslag, att dessa skola tillsättas medelst fullmakt. De skulle härigenom erhålla en fastare anställning än för närvarande, något som utskottet finner vara väl förenligt med den ändrade karaktären av deras befattning. Då de sålunda åtminstone i regel kunde antagas komma att kvarstanna i sina befattningar en längre tid än nu är fallet, vilket synes vara möjligt med hänsyn till den förändring i deras arbetsbörda, som hädan-

efter skulle komma till stånd, skulle deras härigenom vunna erfarenhet bidra till en önskvärd kontinuitet vid departementets arbeten.

Det återstår nu att beröra förhållandet i tjänsteavseende mellan statssekreteraren och expeditionschefen i de departement, där båda dessa tjänstebefattningar skola finnas.

Enligt det propositionen bifogade statsrådsprotokollet giver departementschefen uttryck åt den meningen, att expeditionschefen borde vara den, vilken chefskapet för departementets personal närmast tillkomme, men framhåller tillika, att det syntes ändamålsenligt, att ett visst överinseende över personalen samt departementsarbetet i dess helhet utövades av statssekreteraren, vilken alltså borde intaga en överordnad ställning även i förhållande till expeditionschefen. Lika med departementschefen anser utskottet, att statssekreteraren bör beredas en sådan ställning, att han kan formellt utöva chefskap och överinseende över departementets personal och dess arbeten. Enligt utskottets mening bör dock utövandet av denna befogenhet för statssekreteraren snarare hava karaktären av en rättighet, som det står honom fritt att begagna sig av, än av en skyldighet, som han — kanske understundom med åsidosättande av sina egentliga uppgifter — måste fullgöra. De förhållanden, som röra det interna arbetet inom departementet t. ex. flertalet personalfrågor, ärenden rörande arbetsfördelningen, vissa anordningar av ekonomisk natur m. m. synas i allmänhet vara angelägenheter av en sådan art, att de kunna och böra helt handhavas av expeditionschefen, vilken följaktligen bör hava att utöva det närmaste och det faktiska chefskapet över departementspersonalen och dess arbeten. För en sådan anordning, vilken väl låter förena sig med statssekreterarens överordnade ställning i övrigt, talar framför allt den omständigheten, att det synes otvivelaktigt vara av betydelse att icke alltför mycket betunga honom med ärenden, som äga ringa eller intet samband med hans egentliga verksamhet och som kunna i de flesta fall inverka hinderligt på fullgörandet av de uppgifter, som huvudsakligen åligga honom.

Samma synpunkt som den sistnämnda anser utskottet även böra komma till uttryck beträffande en annan del av statssekreterarens ifrågasatta verksamhet. Departementschefen har såsom sin mening framhållit, att statssekreteraren skulle kunna åläggas att i avsevärd omfattning deltaga även i departementets löpande administrativa arbete. Utskottet vill ingalunda förneka, att det i vissa fall kan vara ändamålsenligt, om statssekreteraren kan beredas möjlighet att deltaga i behandlingen av vissa administrativa ärenden. Sådana finnas nämligen — antingen spörsmål av en större principiell räckvidd eller andra frågor, som dels äro beroende

av dels kunna eventuellt komma att föranleda samarbete med riksdagen — vilka beröra statssekreterarens egentliga verksamhetsområde och vid vilkas handläggning statssekreterarens erfarenhet understundom kan vara av värde. Det synes emellertid icke vara lämpligt eller med den föreslagna befattningens karaktär förenligt att av statssekreteraren kräva deltagande i avsevärdare omfattning i departementets administrativa arbete. De fall, där så måste ske, böra betecknas såsom undantagsfall, och den farhågan ligger otvivelaktigt nära, att, därest statssekreteraren kommer att i någon avsevärd mån betungas även med handläggning av administrativa ärenden, han till följd därav icke skall kunna på ett tillfredsställande sätt fylla sin huvudsakliga uppgift, riksdagsärendena. Statssekreterarens sysselsättande med administrativa ärenden skulle icke heller innebära någon mera betydande förbättring av de nuvarande förhållandena, enär, om jämväl administrativa uppgifter åläggas honom, hans arbetsbörsa bleve allt för stor. Utskottet hyser för övrigt den uppfattningen, att den ställning och det arbete, som skulle i första hand tillkomma statssekreteraren, kommer att så taga hans tid och hans krafter i anspråk, att det i regel näppeligen torde bliva honom möjligt att ägna någon avsevärdare uppmärksamhet åt departementets administrativa arbeten. Statssekreterarens huvudsakliga åligganden, nämligen utarbetandet av statsverks- och andra propositioner samt därmed sammanhängande författnings- och annat dylikt arbete, bliva givetvis av synnerligen krävande art. Betydelsen av detta arbete ökas, såsom ock departementschefen framhåller, genom den numera så starkt framhållna nödvändigheten av att statsverkspropositionen redan vid riksdagens början föreligger i möjligast fullständiga skick samt att överhuvud riksdagsarbetet påskyndas. Ur synpunkten av riksdagsarbetets jämna gång skulle det också säkerligen vara föga lyckligt, därest statssekreterarens arbete skulle på sätt ovan antytts för mycket splittras på olika områden av departementets verksamhet.

Av vad utskottet i förevarande avseende anfört, framgår, att utskottet ansett de av herr Cavalli samt av herr Hallendorff m. fl. i ämnet väckta motionerna, i vad de ej kunna anses besvarade med vad utskottet ovan anfört, icke böra förtjäna avseende.

Vad angår de övriga befattningshavare, vilka för de olika departementens vidkommande av Kungl. Maj:t föreslagits, har utskottet ej kunnat undgå finna antalet inom vissa tjänstegrupper väl så högt beräknat. Kungl. Maj:t har emellertid i sitt förslag angående avlöningsvillkor inrymt en bestämmelse om viss skyldighet för departementens tjänstemän

*Övriga
befattnings-
havare inom
departe-
menten.*

att låta sig förflyttas till annan befattning inom den centrala förvaltningen, vilken bestämmelse synes böra uppmärksammas, i synnerhet då frågan uppkommer om rekrytering av eventuellt nya statsdepartement. Vid detta förhållande har utskottet ej velat motsätta sig vad Kungl. Maj:t i förevarande avseende nu föreslagit.

Skriv-
biträden.

Avlöningsförmånerna för skrivbiträden av första lönegraden synas utskottet vara så knappt tillmätta, att någon förhöjning av dem vore påkallad. Men då frågan härom lärer böra behandlas i ett sammanhang för statsförvaltningen i dess helhet, har utskottet ansett sig icke nu böra föreslå ändring av Kungl. Maj:ts förslag i denna del.

Vaktmästare.

I fråga om vaktmästarnes avlöningsförmåner grundar sig, som ovan nämnts, Kungl. Maj:ts förslag på ett av löneredgeringskommittén avgivet betänkande angående reglering av avlöningsförhållandena för vaktmästare i allmänhet. I detta avseende har departementschefen enligt statsrådsprotokollet anfört följande:

»Kungl. Maj:t har ännu icke fattat ställning i fråga om en allmän löneredgering för vaktmästare, och det torde vara ovisst, huruvida den i ämnet erforderliga utredningen hinner bli färdig i så god tid, att framställning kan avlåtas till innevarande års riksdag. Därest så icke skulle bli fallet, synes mig emellertid denna omständighet icke böra utgöra hinder för att nu för departementens vaktmästare förorda de av kommittén föreslagna avlöningsförmånerna, i all synnerhet som de avlöningar, vilka kunna komma att ifrågasättas för vaktmästare i allmänhet, icke torde komma att understiga vad i förevarande avseende nu föreslås. Skulle högre avlöningar än de sålunda föreslagna komma att tillerkännas vaktmästare i allmänhet, böra givetvis dessa högre avlöningar komma jämväl departementens vaktmästare till godo.»

I en till innevarande års riksdag avlåten proposition (nr 342) har emellertid Kungl. Maj:t framlagt förslag angående reglering av löneförhållandena m. m. för vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare, vilket förslag avser att bereda, bland andra, vaktmästare i de centrala verken enahanda avlöningsförmåner, som Kungl. Maj:ts nu förevarande framställning innebär för departementens vidkommande. I anledning av såväl Kungl. Maj:ts omförmälda proposition nr 342 som i samband därmed motionsvis framställda yrkanden har första särskilda utskottet avgivit utlåtande. Så vitt av detta utlåtande framgår, har berörda utskott ej haft något att erinra mot en förhöjning av nuvarande avlöningsförmåner för de kategorier av vaktmästare, till vilka stats-

departementens vaktmästarpersonal är att hänföra, men, med hänsyn till vad som föreslagits för andra grupper vaktmästare, ansett vidare utredning erforderlig och hemställt, att ovanberörda proposition och de i ärendet väckta motionerna icke måtte av riksdagen bifallas. Skulle sålunda, vid bifall till vad första särskilda utskottet hemställt, frågan om löneroglering för vaktmästare i allmänhet icke bliva av innevarande års riksdag slutligt behandlad, och följaktligen nu gällande avlöningsförmåner för dem ännu något år komma att utgå, synes dock detta icke böra utgöra något hinder för att beträffande departementens vaktmästare biträda Kungl. Maj:ts föreliggande förslag, i all synnerhet som de avlöningar, vilka slutligen kunna komma att bliva för vaktmästare i allmänhet fastställda, icke torde komma att understiga vad nu föreslås. Riksdagen har jämväl i föregående fall för vissa vaktmästare medgivit avlöningsförmåner, som följande år kommit samtliga vaktmästare av motsvarande kategori till godo.

I fråga om *justitiedepartementet* innebär Kungl. Maj:ts förslag uppförande å dess stat av en »generalsekreterare och chef för lagavdelningen». I enlighet med den uppfattning, som av lönerogleringskommittén gjorts gällande, anser utskottet, att ifrågavarande befattningshavare bör benämnas endast »chef för lagavdelningen».

*De särskilda
departe-
menten.*

Vad beträffar *ecklesiastikdepartementet* har Kungl. Maj:t föreslagit uppförande på övergångsstat av kanslisekreterarbefattningen å departementets statistiska avdelning, varjämte för befattningens nuvarande innehavare föreslagits ett personligt avlöningstillägg å 1,800 kronor; hans sammanlagda avlöningsförmåner skulle på så sätt komma att uppgå till vad som föreslagits för förste kanslisekreterare. Den ovanberörda, av herrar Schotte och Helger väckta motionen avser att bereda ifrågavarande kanslisekreterare enahanda pensionsrätt som skulle tillfalla förste kanslisekreterare. Utskottet anser sig böra förorda motionen på det sätt, att vid övergångsstaten fogas en anmärkning av innehåll, att pensionsunderlaget för förevarande befattningshavare, kanslisekreteraren C. H. Gustafsson utgör 4,600 kronor. Med hänsyn härtill har utskottet även ansett lämpligt vidtaga en fördelning av det personliga avlöningstilläggets belopp så, att 1,100 kronor anses motsvara lön, 300 kronor tjänstgöringspenningar och 400 kronor ortstillägg. Härjämte har utskottet funnit skäligt föreslå, att riksdagen måtte förklara, att de av Kungl. Maj:t föreslagna avlöningsvillkoren skola i tillämpliga delar gälla beträffande ifrågavarande kanslisekreterare.

*Avlönings-
villkor.*

De av Kungl. Maj:t föreslagna avlöningsvillkoren hava icke givit utskottet anledning till annan erinran än att i bestämmelsen om rätt för vaktmästare, som utnämnes från tiden för de nya staternas ikraftträdande, att för ålderstilläggsberäkning tillgodonjuta viss föregående tjänstgöring en mindre jämkning synes böra vidtagas i syfte att bereda enahanda rätt jämväl för den, som antages från och med dag under år 1917 till ordinarie vaktmästare.

Beträffande de av herrar Hallin m. fl. och herrar Kristensson m. fl. väckta motionerna om rätt till viss ålderstilläggsberäkning för tillförordnade kanslisekreterare har utskottet icke ansett sig böra tillstyrka desamma. Ett bifall till dem skulle nämligen innebära ett godtagande av en för förvaltningen ny avlöningsprincip, nämligen rätten att för ålderstilläggsberäkning tillgodonjuta tjänstgöring såsom vikarie å annans tjänst, vartill kommer, att det för närvarande är omöjligt överskåda de vittgående konsekvenser, som skulle föranledas av ett bifall i motionens syfte. Därest särskilda förhållanden sådant föranleda, torde Kungl. Maj:t icke underlåta att underställa riksdagens prövning, i vad mån ett dylikt medgivande i ett eller annat fall skulle kunna vara av omständigheterna påkallat.

Utskottet, som i övriga, ovan icke särskilt omförmälda delar ej haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, får följaktligen hemställa,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande framställning och herrar Schottes och Helgers ovanberörda motion samt med avslag å dels herr Cavallis och herr Hallendorffs m. fl. ovan omförmälda motioner, i vad dessa icke kunna anses besvarade genom vad utskottet ovan uttalat, dels ock herr Hallins m. fl. samt herr Kristenssons m. fl. likalydande motioner,

a) godkänna följande nya ordinarie avlöningsstater för de särskilda statsdepartementen samt övergångsstater i avseende å vissa befattningshavare i utrikes- och ecklesiastikdepartementen, att tillämpas från och med år 1918:

A) Justitiedepartementet.

	Lön	Tjänstgöringspennningar	Orts-till-lägg	Summa	
<i>Kansliavdelningen:</i>					
1 statssekreterare och expeditionschef, arvode	—	—	—	11,000	} Av detta arvode anses 3,000 kr. motsvaratjänstgöringspennningar.
1 kansliråd	5,000	2,500	600	8,100	
1 dito	5,000	2,500	600	8,100	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kr.
1 förste kanslisekreterare	3,600	1,800	400	5,800	
1 registrator	2,600	1,600	300	4,500	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr. och efter 10 år med ytterligare 500 kr.
1 andre kanslisekreterare	2,200	1,500	300	4,000	
1 dito, med tjänstgöring även å lagavdelningen	2,200	1,500	300	4,000	
<i>Lagavdelningen:</i>					
1 chef för lagavdelningen, arvode.....	—	—	—	11,000	} Av detta arvode anses 3,000 kr. motsvaratjänstgöringspennningar.
1 ledamot å lagavdelningen, arvode.....	—	—	—	8,100	
1 förste kanslisekreterare, med tjänstgöring även å kansliavdelningen...	3,600	1,800	400	5,800	} Av detta arvode anses 2,500 kr. motsvaratjänstgöringspennningar.
1 kvinnligt biträde av andra graden	900	550	150	1,600	
1 kvinnligt biträde av första graden	700	350	150	1,200	} Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kr. och efter 10 år med ytterligare 200 kr.
1 dito	700	350	150	1,200	
1 förste vaktmästare	900	550	150	1,600	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr. och efter 10 år med ytterligare 100 kr.
1 vaktmästare	700	450	150	1,300	
1 dito	700	450	150	1,300	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr., efter 10 år med ytterligare 100 kr. och efter 15 år med än ytterligare 100 kr.
Till amanuenser, extra biträden och vikariatsersättningar	—	—	—	9,500	
Summa kronor	—	—	—	88,100	

Anm. Därest bostad med bränsle eller med bränsle och lysé anvisas åt förste vaktmästare eller vaktmästare, skall han av sin lön avstå för bostad med bränsle 250 kronor samt för bostad med bränsle och lysé 275 kronor, allt för år räknat. Åtnjutes lysé, åligger befattningshavare att själv bekosta armatur och lampor.

B) Utrikesdepartementet.

	Lön	Tjänstgöringspennningar	Orts-till-lägg	Summa	
1 kabinetssekreterare, arvode	—	—	—	11,000	} Av detta arvode anses 3,000 kr. motsvara tjänstgöringspennningar.
1 kansliråd och avdelningschef	5,000	2,500	600	8,100	
4 dito	20,000	10,000	2,400	32,400	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kr.
1 förste sekreterare	3,600	1,800	400	5,800	
3 dito	10,800	5,400	1,200	17,400	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr. och efter 10 år med ytterligare 500 kr.
1 förste arkivarie	3,600	1,800	400	5,800	
1 andre sekreterare	2,200	1,500	300	4,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr., efter 10 år med ytterligare 500 kr. och efter 15 år med än ytterligare 500 kr.
6 dito	13,200	9,000	1,800	24,000	
1 andre arkivarie	2,200	1,500	300	4,000	
1 kvinnligt biträde av tredje graden	1,100	750	150	2,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kr. och efter 10 år med ytterligare 200 kr.
4 dito	4,400	3,000	600	8,000	
1 kvinnligt biträde av andra graden	900	550	150	1,600	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr. och efter 10 år med ytterligare 100 kr.
6 dito	5,400	3,300	900	9,600	
1 förste vaktmästare	900	550	150	1,600	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr., efter 10 år med ytterligare 100 kr. och efter 15 år med än ytterligare 100 kr.
1 vaktmästare	700	450	150	1,300	
5 dito	3,500	2,250	750	6,500	
1 portvakt	700	450	150	1,300	
Till vikariatsersättningar, extra biträden m. m.	—	—	—	19,000	
Summa kronor	—	—	—	163,400	

Anm. Därest bostad med bränsle eller med bränsle och lyse anvisas åt förste vaktmästare, vaktmästare eller portvakt, skall han av sin lön avstå för bostad med bränsle 250 kronor samt för bostad med bränsle och lyse 275 kronor, allt för år räknat. Åtnjutes lyse, åligger befattningshavare att själv bekosta armatur och lampor.

Övergångsstat.

	Kronor
Personligt avlöningstillägg till Rosa Grönlund, under förutsättning att hon antages till kvinnligt biträde av tredje graden å den ordinarie staten	900
Personligt avlöningstillägg till Augusta Eklund, under förutsättning att hon antages till kvinnligt biträde av tredje graden å den ordinarie staten	400
Summa kronor	1,300

C) Lantförsvarsdepartementet.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Orts-till-lägg	Summa	
1 statssekreterare, arvode	—	—	—	11,000	} Av detta arvode anses 3,000 kr. motsvaratjänstgöringspenningar.
1 expeditiionschef	6,200	2,800	1,000	10,000	
1 kansliråd	5,000	2,500	600	8,100	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kr.
3 dito	15,000	7,500	1,800	24,300	
1 förste kanslisekreterare	3,600	1,800	400	5,800	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr. och efter 10 år med ytterligare 500 kr.
3 dito	10,800	5,400	1,200	17,400	
1 registrator	2,600	1,600	300	4,500	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr., efter 10 år med ytterligare 500 kr. och efter 15 år med ytterligare 500 kr.
1 andre kanslisekreterare	2,200	1,500	300	4,000	
4 dito	8,800	6,000	1,200	16,000	
1 registrator å kommandoexpeditionen, arvode	—	—	—	1,800	
1 kvinnligt biträde av tredje graden ..	1,100	750	150	2,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kr. och efter 10 år med ytterligare 200 kr.
1 kvinnligt biträde av andra graden ..	900	550	150	1,600	
1 kvinnligt biträde av första graden ..	700	350	150	1,200	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr. och efter 10 år med ytterligare 100 kr.
1 dito	700	350	150	1,200	
1 förste vaktmästare	900	550	150	1,600	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr., efter 10 år med ytterligare 100 kr. och efter 15 år med ytterligare 100 kr.
1 vaktmästare	700	450	150	1,300	
1 dito	700	450	150	1,300	
1 förste vaktmästare å kommandoexpeditionen	900	550	150	1,600	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr. och efter 10 år med ytterligare 100 kr.
1 stentryckare vid generalstabens litografiska anstalt, arvode	—	—	—	500	
Till amanuenser, extra biträden och vikariatsersättningar	—	—	—	15,000	
Summa kronor	—	—	—	130,200	

Anm. Därest bostad med bränsle eller med bränsle och lyse anvisas åt förste vaktmästare eller vaktmästare, skall han av sin lön avstå för bostad med bränsle 250 kronor samt för bostad med bränsle och lyse 275 kronor, allt för år räknat. Åtnjutes lyse, åligger befattningshavare att själv bekosta armatur och lampor.

D) Sjöförsvarsdepartementet.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Orts-till-lägg	Summa	
1 statssekreterare och expeditionschef, arvode	—	—	—	11,000	{ Av detta arvode anses 3,000 kr. motsvaratjänstgöringspenningar.
1 kansliråd	5,000	2,500	600	8,100	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kr.
1 dito	5,000	2,500	600	8,100	
1 förste kanslisekreterare	3,600	1,800	400	5,800	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr. och efter 10 år med ytterligare 500 kr.
1 dito	3,600	1,800	400	5,800	
1 registrator	2,600	1,600	300	4,500	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr., efter 10 år med ytterligare 500 kr. och efter 15 år med än ytterligare 500 kr.
1 andre kanslisekreterare	2,200	1,500	300	4,000	
1 dito	2,200	1,500	300	4,000	
1 kvinnligt biträde av andra graden	900	550	150	1,600	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kr. och efter 10 år med ytterligare 200 kr.
1 kvinnligt biträde av första graden	700	350	150	1,200	
1 förste vaktmästare	900	550	150	1,600	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr. och efter 10 år med ytterligare 100 kr.
1 vaktmästare	700	450	150	1,300	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr., efter 10 år med ytterligare 100 kr. och efter 15 år med än ytterligare 100 kr.
1 förste vaktmästare å kommandoexpeditionen, med skyldighet att bestrida uppässning i departementet jämväl utom kommandoexpeditionen	900	550	150	1,600	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr. och efter 10 år med ytterligare 100 kr.
Till amanuenser, extra biträden och vikariatsersättningar	—	—	—	11,300	
Summa kronor	—	—	—	69,900	

Anm. Därest bostad med bränsle eller med bränsle och lyse anvisas åt förste vaktmästare eller vaktmästare, skall han av sin lön avstå för bostad med bränsle 250 kronor samt för bostad med bränsle och lyse 275 kronor, allt för år räknat. Åtnjutes lyse, åligger befattningshavare att själv bekosta armatur och lampor.

E) Civildepartementet.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Orts-till-lägg	Summa	
1 statssekreterare, arvode	—	—	—	11,000	} Av detta arvode anses 3,000 kr. motsvarat tjänstgöringspenningar.
1 expediteschef	6,200	2,800	1,000	10,000	
1 kansliråd	5,000	2,500	600	8,100	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kr.
5 dito	25,000	12,500	3,000	40,500	
1 byråchef för lagärenden, arvode ...	—	—	—	8,100	} Av detta arvode anses 2,500 kr. motsvarat tjänstgöringspenningar.
1 förste kanslisekreterare	3,600	1,800	400	5,800	
5 dito	18,000	9,000	2,000	29,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr. och efter 10 år med ytterligare 500 kr.
1 registrator	2,600	1,600	300	4,500	
1 andre kanslisekreterare	2,200	1,500	300	4,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr., efter 10 år med ytterligare 500 kr. och efter 15 år med än ytterligare 500 kr.
7 dito	15,400	10,500	2,100	28,000	
1 kvinnligt biträde av tredje graden	1,100	750	150	2,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kr. och efter 10 år med ytterligare 200 kr.
1 kvinnligt biträde av andra graden	900	550	150	1,600	
4 dito	3,600	2,200	600	6,400	
1 kvinnligt biträde av första graden	700	350	150	1,200	
2 dito	1,400	700	300	2,400	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr. och efter 10 år med ytterligare 100 kr.
1 förste vaktmästare	900	550	150	1,600	
1 vaktmästare	700	450	150	1,300	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr., efter 10 år med ytterligare 100 kr. och efter 15 år med än ytterligare 100 kr.
4 dito	2,800	1,800	600	5,200	
För tjänstgöring såsom statsrådsvaktmästare:					
1 förste vaktmästare	900	550	150	1,600	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr. och efter 10 år med ytterligare 100 kr.
1 dito	900	550	150	1,600	
Till amanuenser, extra biträden och vikariatsersättningar	—	—	—	31,500	
Summa kronor	—	—	—	205,400	

Anm. Därest bostad med bränsle eller med bränsle och lyse anvisas åt förste vaktmästare eller vaktmästare, skall han av sin lön avstå för bostad med bränsle 250 kronor samt för bostad med bränsle och lyse 275 kronor, allt för år räknat. Åtnjutes lyse, åligger befattningshavare att själv bekosta armatur och lampor.

F) Finansdepartementet.

	Lön	Tjänstgöringspennningar	Ors-till-lägg	Summa	
1 statssekreterare, arvode	—	—	—	11,000	} Av detta arvode anses 3,000 kr. motsvara tjänstgöringspennningar.
1 expeditiionschef	6,200	2,800	1,000	10,000	
1 kansliråd	5,000	2,500	600	8,100	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kr.
3 dito	15,000	7,500	1,800	24,300	
1 förste kanslisekreterare	3,600	1,800	400	5,800	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr. och efter 10 år med ytterligare 500 kr.
3 dito	10,800	5,400	1,200	17,400	
1 registrator	2,600	1,600	300	4,500	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr., efter 10 år med ytterligare 500 kr. och efter 15 år med än ytterligare 500 kr.
1 andre kanslisekreterare	2,200	1,500	300	4,000	
3 dito	6,600	4,500	900	12,000	
1 kvinnligt biträde av andra graden	900	550	150	1,600	} Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kr. och efter 10 år med ytterligare 200 kr.
2 dito	1,800	1,100	300	3,200	
1 kvinnligt biträde av första graden	700	350	150	1,200	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr. och efter 10 år med ytterligare 100 kr.
3 dito	2,100	1,050	450	3,600	
1 förste vaktmästare	900	550	150	1,600	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr., efter 10 år med ytterligare 100 kr.
1 vaktmästare	700	450	150	1,300	
2 dito	1,400	900	300	2,600	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr., efter 10 år med ytterligare 100 kr. och efter 15 år med än ytterligare 100 kr.
Till amanuenser, extra biträden och vikariatsersättningar	—	—	—	17,100	
Summa kronor	—	—	—	129,300	

Anm. Därest bostad med bränsle eller med bränsle och lyse anvisas åt förste vaktmästare eller vaktmästare, skall han av sin lön avstå för bostad med bränsle 250 kronor samt för bostad med bränsle och lyse 275 kronor, allt för år räknat. Åtnjutes lyse, åligger befattningshavare att själv bekosta armatur och lampor.

G) Ecklesiastikdepartementet.

	Lön	Tjänstgöringspennningar	Orts-till-lägg	Summa		
1 statssekreterare, arvode	—	—	—	11,000	} Av detta arvode anses 3,000 kr. motsvaratjänstgöringspennningar.	
1 expeditiöschef	6,200	2,800	1,000	10,000		
<i>Kansliavdelningen:</i>						
1 kansliråd	5,000	2,500	600	8,100	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kr.	
4 dito	20,000	10,000	2,400	32,400		
1 förste kanslisekreterare	3,600	1,800	400	5,800	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr. och efter 10 år med ytterligare 500 kr.	
4 dito	14,400	7,200	1,600	23,200		
1 registrator	2,600	1,600	300	4,500	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr., efter 10 år med ytterligare 500 kr. och efter 15 år med än ytterligare 500 kr.	
1 andre kanslisekreterare	2,200	1,500	300	4,000		
5 dito	11,000	7,500	1,500	20,000		
1 kvinnligt biträde av tredje graden	1,100	750	150	2,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kr. och efter 10 år med ytterligare 200 kr.	
1 dito	1,100	750	150	2,000		
1 kvinnligt biträde av andra graden	900	550	150	1,600		
1 dito	900	550	150	1,600		
1 kvinnligt biträde av första graden	700	350	150	1,200		
4 dito	2,800	1,400	600	4,800		
<i>Statistiska avdelningen:</i>						
1 aktuarie	2,200	1,500	300	4,000		} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr., efter 10 år med ytterligare 500 kr. och efter 15 år med än ytterligare 500 kr.
1 dito	2,200	1,500	300	4,000		
1 kvinnligt biträde av andra graden	900	550	150	1,600	} Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kr. och efter 10 år med ytterligare 200 kr.	
2 dito	1,800	1,100	300	3,200		
1 kvinnligt biträde av första graden	700	350	150	1,200		
3 dito	2,100	1,050	450	3,600		
1 förste vaktmästare	900	550	150	1,600	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr. och efter 10 år med ytterligare 100 kr.	
Transport	—	—	—	151,400		

	Lön	Tjänstgöringspennin- gar	Orts- till- lägg	Summa	
Transport	—	—	—	151,400	
1 vaktmästare	700	450	150	1,300	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr., efter 10 år med ytterligare 100 kr. och efter 15 år med än ytterligare 100 kr.
3 dito	2,100	1,350	450	3,900	
Till amanuenser, extra biträden och vikariatsersättningar	—	—	—	31,800	
Summa kronor	—	—	—	188,400	

Anm. Därest bostad med bränsle eller med bränsle och lyse anvisas åt förste vaktmästare eller vaktmästare, skall han av sin lön avstå för bostad med bränsle 250 kronor samt för bostad med bränsle och lyse 275 kronor, allt för år räknat. Åtnjutes lyse, åligger befattningshavare att själv bekosta armatur och lampor.

Övergångsstat.

	Lön	Tjänstgöringspennin- gar	Orts- till- lägg	Summa	
1 kanslisekreterare å statistiska avdelningen	2,500	1,500	—	4,000	} Härtill komma två ålders- tillägg till lönen, vardera å 500 kronor.
Personligt avlöningstillägg åt kansli- sekreteraren C. H. Gustafsson	1,100	300	400	1,800	
Summa kronor	—	—	—	5,800	

Anm. Pensionsunderlaget för kanslisekreteraren C. H. Gustafsson utgör 4,600 kronor.

H) Jordbruksdepartementet.

	Lön	Tjänstgöringspennningar	Orts-till-lägg	Summa	
1 statssekreterare, arvode	—	—	—	11,000	Av detta arvode anses 3,000 kr. motsvaratjänstgöringspennningar.
1 expeditiöschef	6,200	2,800	1,000	10,000	
1 kansliråd	5,000	2,500	600	8,100	Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kr.
2 dito	10,000	5,000	1,200	16,200	
1 förste kanslisekreterare	3,600	1,800	400	5,800	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr. och efter 10 år med ytterligare 500 kr.
2 dito	7,200	3,600	800	11,600	
1 registrator	2,600	1,600	300	4,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr., efter 10 år med ytterligare 500 kr. och efter 15 år med ytterligare 500 kr.
1 andre kanslisekreterare	2,200	1,500	300	4,000	
5 dito	11,000	7,500	1,500	20,000	
1 kvinnligt biträde av andra graden	900	550	150	1,600	Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kr. och efter 10 år med ytterligare 200 kr.
1 kvinnligt biträde av första graden	700	350	150	1,200	
2 dito	1,400	700	300	2,400	
1 förste vaktmästare	900	550	150	1,600	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr. och efter 10 år med ytterligare 100 kr.
1 vaktmästare	700	450	150	1,300	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr., efter 10 år med ytterligare 100 kr. och efter 15 år med ytterligare 100 kr.
1 dito	700	450	150	1,300	
Till amanuenser, extra biträden och vikariatsersättningar	—	—	—	14,900	
Summa kronor	—	—	—	115,500	

Anm. Därest bostad med bränsle eller med bränsle och lyse anvisas åt förste vaktmästare eller vaktmästare, skall han av sin lön avstå för bostad med bränsle 250 kronor samt för bostad med bränsle och lyse 275 kronor, allt för år räknat. Åtnjutes lyse, åligger befattningshavare att själv bekosta armatur och lampor.

b) godkänna följande villkor och bestämmelser för åtnjutande av de i de nya ordinarie staterna upptagna avlöningsförmåner, nämligen:

i fråga om ändrad tjänstgöringsskyldighet, förflyttning till annan tjänst, förening av tjänster m. m.:

att befattningshavare skall, därest vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden vid en möjligen inträdande förändrad organisation av statsdepartementen eller eljest kan varda stadgad, ävensom därest vissa till statsdepartement hörande göromål överflyttas till annat ämbetsverk, vara pliktig att, med bibehållande av den tjänstegrad och den avlöning han innehar, efter ny eller förändrad arbetsordning sköta de med befattningen förenade göromål eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, tjänstgöra i det verk, till vilket göromålen överlämnas;

att befattningshavare är skyldig att tjänstgöra å den särskilda befattning uti innehavande grad, efter Kungl. Maj:ts förordnande jämväl inom annat statsdepartement, där han, till befordrande av arbetets oavbrutna gång, befinnes vara lämplig och behövlig;

att befattningshavare vidare skall, likaledes med bibehållande av den tjänstegrad och den avlöning han innehar, vara pliktig att, när helst så av Kungl. Maj:t provas lämpligt, låta sig förflyttas från statsdepartement till annan befattning inom den centrala förvaltningen;

att med ordinarie befattning i statsdepartement icke må förenas annan tjänst å rikets, riksdagens eller kommuns stat; samt

att med ordinarie befattning inom statsdepartement ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är försett med Kungl. Maj:ts oktroj eller blivit registrerat såsom aktiebolag, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag det vara må, så framt ej, vad angår tjänsteman, som av Kungl. Maj:t utnämnes, Kungl. Maj:t och, vad angår innehavare av annan

befattning, vederbörande departementschef, uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågasvarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen inom departementet, finner uppdraget eller befattningen kunna få mottagas och tills vidare bibehållas;

i fråga om avlöningsförmånens uppbärande m. m.:

att tjänsteman, som förordnas till statssekreterare, kabinettssekreterare, chef för justitiedepartementets lagavdelning, ledamot å samma avdelning eller byråchef för lagärenden i civildepartementet, skall under tiden för förordnandet frånträda honom enligt stat tillkommande avlöning å den förut innehavda tjänsten, vilken avlöning efter omständigheterna kommer att uppbäras av den, som bestrider samma tjänst, eller besparas statsverket;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattningshavare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, skola utgå till den, som förordnats att uppehålla befattningen;

att den, som av sjukdom hindras att förrätta sin befattning, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägget eller i fall, där avlöningen utgöres av arvode, den del därav, vilken icke anses såsom tjänstgöringspenningar, men att den, som eljest undfår ledighet, såsom för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag, eller i behörig ordning avstänges från tjänstgöring eller av annan anledning är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöver sina tjänstgöringspenningar avstå så mycket av lönen eller ortstillägget eller av arvodet, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest prövas skäligt;

att avlöning ej må utgå till befattningshavare för tid, varunder han avhållit sig från tjänstgöring utan att hava i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest befattningshavare varder avstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del av hans avlöning, som icke prövas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej prövas skäligt låta honom uppbära något därav;

att vid sjukdomsförfall, eller när det erfordras för beredande av semester, befattningshavare av lägre grad skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning i departementet, bestrida densamma, dock ej längre än sammanlagt tre månader under ett och samma kalenderår; ägande han därvid att, i stället för egna tjänstgöringspenningar, åtnjuta vid sjukdomsförfall de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar, men eljest däremot svarande belopp;

att den, som tillträder ny avlöningsstat, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande av eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstbefattning, eller utgå för bestyr i sammanhang därmed; samt

att vid avgång från tjänsten till följd av avskedstagande, entledigande eller dödsfall själva lönen ävensom ortstillägget eller, där avlöningen utgöres av arvode, den del därav, vilken icke anses såsom tjänstgöringspenningar, utgå till månadens slut;

i fråga om ålderstillägg:

att, därest förhöjning av lönen efter viss tids fortsatt innehavande av befattning i samma lönegrad är i staten medgiven, tidpunkten för

första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehavaren under mer än fyra femtedelar av den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med gott vitsord bestritt sin egen eller, på grund av förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester eller ledighet för fullgörande av värnplikt, och

för andra förhöjningen, om sådan förekommer, efter ytterligare fem år, på samma villkor, samt

för tredje förhöjningen, där sådan äger rum, efter än ytterligare fem år, ävenledes på samma villkor, under iakttagande, vad var och en av omförmälda löneförhöjningar angår, att den högre avlöningen ej må tillträdas förr än vid början av kalenderåret näst efter det, varunder den stadgade tjänsteåldern blivit uppnådd;

att därvid befattningshavare bör tillgodoräknas den tid, som före de nya staternas trädande i kraft förflutit från hans tillträde till innehavande befattning eller motsvarande tjänst å den gamla avlöningsstaten, varvid denna rätt bör tillkomma förste kanslissekreterare i avseende å den tid, han innehaft ordinarie tjänst såsom kanslissekreterare eller registrator, ävensom registrator i avseende å den tid, han innehaft ordinarie tjänst såsom kanslissekreterare;

att befattningshavare tillika bör tillgodoräknas den tid han inom samma lönegrad innehaft ordinarie tjänst i samma eller annat departement eller i annat statens ämbetsverk eller, vad angår befattningshavare i utrikesdepartementet, varit anställd i motsvarande befattning vid någon av Kungl. Maj:ts beskickningar eller konsulat;

att befattningshavare, som utnämnts att från de nya staternas ikraftträdande eller från och med dag under år 1917 vara innehavare av ordinarie tjänst i statsdepartement, må för erhållande av löneförhöjning tillgodoräknas den tid, varunder han omedelbart före tillträdet till befattningen på grund av stadigvarande förordnande i departementet bestritt tjänst av motsvarande lönegrad med av riksdagen å extra stat anvisad avlöning, kansliråd alltså extra byråchefstjänst och kanslissekreterare, förste eller andre, extra kanslissekreterartjänst samt aktuarie extra ordinarie aktuariebefattning;

att befattningshavare, vilken utnämnts att från de nya staternas ikraftträdande vara innehavare av andre kanslissekreterarbefattning och under de åtta närmast före tillträdet till befattningen förflutna åren varit såsom amanuens anställd i departementet samt under

de sista fem åren av nyssnämnda tid fullgjort tjänstgöring i lika eller nära lika omfattning, som under samma tid fordrats av ordinarie tjänsteman i första lönegraden, må för erhållande av löneförhöjning, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, tillgodoräknas viss del av den tid av fem år, som nyss angivits, dock att i särskilda undantagsfall hela denna tid må tillgodoräknas;

att, därest kvinnligt biträde, som befordras till ordinarie biträde i statsdepartement från tiden för de nya staternas ikraftträdande, omedelbart före nämnda ikraftträdande mot fast arvode utfört arbete av motsvarande eller jämförlig beskaffenhet i departement, biträdet må för åtnjutande av löneförhöjning räknas till godo nämnda tjänstgöring;

att den, som från tiden för de nya staternas ikraftträdande eller från och med dag under år 1917 antages till annan ordinarie vaktmästartjänst i statsdepartement än befattning som förste vaktmästare, må för erhållande av löneförhöjning tillgodoräknas den tid, han omedelbart före tillträdet till befattningen i departement innehaft stadigvarande anställning såsom extra vaktmästare med full tjänstgöringsskyldighet och med avlöning nära jämförlig med ordinarie vaktmästares;

att den å ordinarie stat för utrikesdepartementet upptagne portvakten må, för erhållande av löneförhöjning från och med de nya staternas ikraftträdande, tillgodoräknas den tid, som förflutit från det att han blivit ordinarie innehavare av befattningen; samt

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande av löneförhöjning, redan uppnått den levnadsålder, vid vilken han enligt bestämmelserna i lagen angående civila tjänstinnehavares rätt till pension är skyldig att från tjänsten avgå, icke må tillträda samma förhöjning;

i fråga om semester, skyldighet att avgå från tjänsten och pensionsrätt:

att semester årligen må, när det kan ske utan hinder för göromålen behöriga gång, åtnjutas av statssekreterare, kabinetssekreteraren i utrikesdepartementet, expeditiionschef, chefen för justitiedepartementets

lagavdelning och ledamoten å samma avdelning, kansli-
råd, byråchef för lagärenden, förste kanslisekreterare
samt förste sekreterare och förste arkivarie i utrikes-
departementet under en och en halv månad; av re-
gistrator, aktuarie, andre kanslisekreterare, andre sekre-
terare och andre arkivarie i utrikesdepartementet samt
kvinnligt biträde under en månad; samt av förste vakt-
mästare och annan vaktmästare under femton dagar;

att befattningshavare, som har sig anförtrodd upp-
börd eller kontroll å uppbörd, är pliktig att å tid av
året, som av vederbörande departementschef bestäm-
mes, begagna sig av semester; samt

att i fråga om skyldighet att avgå från tjänsten
ävensom i fråga om rätt till pension skall gälla vad
i lagen angående civila tjänst innehavares rätt till
pension är vid tiden för de nya avlöningsstaternas
ikraftträdande eller, såvitt angår innehavare av be-
fattning, som därefter tillträdes, vid tillträdet till be-
fattningen stadgat;

i fråga om särskilda föreskrifter för kvinn-
liga befattningshavare:

att beträffande de i staterna upptagna kvinnliga
befattningshavare skola i övrigt lända till efterrättelse
de föreskrifter, som äro eller kunna varda utfärdade
angående allmänna villkor och bestämmelser att gälla
för de å vissa domstolars, ämbetsverks och myndig-
heters stater uppförda biträdesbefattningar;

c) förklara,

att nämnda villkor och bestämmelser skola i
tillämpliga delar gälla ifråga om den å övergångsstat
för ecklesiastikdepartementet upptagne kanslisekre-
teraren;

att en var, som med eller efter ingången av
år 1918 tillträder ordinarie befattning i statsdeparte-
ment, skall vara pliktig att underkasta sig förenämnda
villkor och bestämmelser;

att de förutvarande ordinarie befattningshavare i
statsdepartementen, vilka icke före den 1 november
1917 anmäla, att de vilja underkasta sig de nya av-
löningsstaterna och därvid fästade villkor och bestäm-

melser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem enligt gällande ordinarie stater tillkommande avlöningsförmåner;

att registrator, som på grund härav kan komma att bibehållas vid honom enligt gällande ordinarie stater tillkommande avlöningsförmåner, skall dels i stället för sportler, som i sammanhang med löneregleringen indragas, erhålla gottgörelse, beräknad efter medeltalet av den inkomst, tjänstinnehavaren må anses hava åtnjutit av sålunda indragna sportler under den senast förflutna tid, så vitt möjligt ej understigande fem år, därför denna inkomst kan utrönas, dels ock varda bibehållen jämväl vid honom vid 1917 års utgång tillkommande provisoriskt avlöningstillägg, dock med det avdrag för sportelinkomst, som må vara stadgat;

att, därest kanslisekreterare å hittills gällande stat icke skulle befordras till förste kanslisekreterare från tiden för de nya staternas ikraftträdande, han må bibehållas vid ej mindre honom enligt gällande ordinarie stat tillkommande avlöningsförmåner än även honom vid 1917 års utgång tillkommande provisoriskt avlöningstillägg;

att beträffande sättet för bestridande av de registrator eller kanslisekreterare sålunda tillkommande avlöningsförmåner skall lända till efterrättelse de av chefen för justitiedepartementet härutinnan framställda, i statsrådsprotokollet angivna förslagen; samt

att, därest till ledamot å justitiedepartementets lagavdelning eller till byråchef för lagärenden i civildepartementet förordnas innehavare av ordinarie tjänst, med vilken är förenad avlöning till högre belopp än arvodet vid den ifrågakommande befattningen, Kungl. Maj:t må, utöver detta arvode, tillägga honom ett belopp, svarande mot skillnaden mellan arvodet och sagda avlöning;

d) vid bifall till vad under a) hemställts höja följande i riksstaten uppförda *ordinarie anslag*, nämligen:

under andra huvudtiteln, justitiedepartementet,

anslaget till departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli från dess nuvarande belopp	kronor	41,400
med 46,700 kronor till	»	88,100;
under tredje huvudtiteln, utrikesdepartementet, anslaget till departementet från dess nuvarande belopp	kronor	87,950
med 76,750 kronor till.....	»	164,700;
under fjärde huvudtiteln, lantförvarsdepartementet, anslaget till departementet, från dess nuvarande belopp.....	kronor	72,950
med 57,250 kronor till.....	»	130,200;
under femte huvudtiteln, sjöförvarsdepartementet, anslaget till departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli och kommandoexpeditionen från dess nuvarande belopp	kronor	40,400
med 29,500 kronor till.....	»	69,900;
under sjätte huvudtiteln, civildepartementet, anslaget till departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli från dess nuvarande belopp	kronor	93,300
med 112,100 kronor till.....	»	205,400;
under sjunde huvudtiteln, finansdepartementet, anslaget till departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli från dess nuvarande belopp	kronor	58,000
med 71,300 kronor till.....	»	129,300;
under åttonde huvudtiteln, ecklesiastikdepartementet, anslaget till departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli från dess nuvarande belopp.....	kronor	88,900
med 101,300 kronor till.....	»	190,200;
under nionde huvudtiteln, jordbruksdepartementet, anslaget till departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli från dess nuvarande		

belopp kronor 59,300
 med 56,200 kronor till » 115,500;

e) på *extra stat* för år 1918 anvisa:

under tredje huvudtiteln, utrikesdepartementet,
 till provisorisk förstärkning av departementets
 arbetskrafter m. m. ett förslags-
 anslag, högst kronor 50,550;

under sjätte huvudtiteln, civildepartementet,
 till avlönande av en extra föredragande inom departe-
 mentet för mål hos regeringsrätten ett förslags-
 anslag, högst kronor 7,000,
 varav 2,500 kronor skola anses motsvara tjänst-
 göringspenningar,
 till arvode åt en extra föredragande inom departe-
 mentet för stadsplane- med flera ärenden ett för-
 slagsanslag, högst kronor 3,000,
 till en handsekreterare åt statsministern ett förslags-
 anslag, högst kronor 3,000;

under sjunde huvudtiteln, finansdepartementet,
 till avlönande av en extra byråchef för lagärenden
 i departementet ett förslags-
 anslag, högst kronor 8,100,
 varav 2,500 kronor skola anses motsvara tjänst-
 göringspenningar,
 såsom tillägg till det i staten för departementets
 avdelning av Kungl. Maj:ts kansli upptagna an-
 slaget till amanuenser, extra biträden och vika-
 riatersättningar ett förslags-
 anslag, högst kronor 3,000;

under åttonde huvudtiteln, ecklesiastikdeparte-
 mentet,
 till arvoden åt extra föredragande inom departe-
 mentet m. m. ett förslagsan-
 slag, högst kronor 15,600,
 till avlönande av en ledare av undervisnings-
 statistikens omorganisation ett

förslagsanslag, högst..... kronor 7,800,
varav 2,500 kronor skola anses motsvara tjänstgöringspenningar.

Stockholm den 31 maj 1917.

På utskottets vägnar:

D. PERSSON i Tällberg.

Närvarande vid ärendets slutliga behandling:

hrr *Persson, D.* i Tällberg, *Fahlén, Ekman, C. G.*, greve *Lagerbjelke*, greve *Spens, Holmquist*, friherre *Hermelin. Waldén, Åkesson, N., Källman, Odqvist, Berg**), *Kant, Schotte, Johansson, E. G.* i Kullersta och *Björck*.

*) Ej deltagit i justeringen av betänkandet.

Reservationer:

rörande punkt a)

beträffande expeditionschefsbefattningarnas uppförande med fullmakt dels av herr Holmquist, med vilken herrar D. Persson i Tällberg, C. G. Ekman, Waldén, Källman, E. G. Johansson i Kullersta och Björck instämt, som yrkat,

att i mom. a) i utskottets förslag innehållna lönetabeller, i vad de avse lantförvarsdepartementet, civildepartementet, finansdepartementet, ecklesiastikdepartementet och jordbruksdepartementet, måtte, i stället för i vart av dessa departement upptagna expeditionschefer med lön 6,200, tjänstgöringspenningar 2,800, ortstillägg 1,000, tillsammans 10,000 kronor, upptagas expeditionschefer, 1 i varje av nämnda departement, med arvode om 10,000 kronor, varav 2,800 kronor skulle anses motsvara tjänstgöringspenningar;

dels ock av herr Schotte;

beträffande arvodet till chefen för lagavdelningen i justitiedepartementet

av herrar C. G. Ekman, Waldén, Källman, Odqvist, Johansson i Kullersta och Björck, som yrkat,

att nämnda arvode i enlighet med lönerogleringskommitténs förslag, måtte bestämmas till 10,000 kronor, varav 2,800 kronor skulle anses motsvara tjänstgöringspenningar;

rörande punkt b)

av herr Holmquist, med vilken herrar D. Persson i Tällberg, C. G. Ekman, Waldén, Källman, E. G. Johansson i Kullersta och Björck instämt, som yrkat

att det under avdelningen: »i fråga om avlöningsförmånens uppbärande m. m.» upptagna första stycket måtte erhålla följande ändrade lydelse:

att tjänsteman, som förordnas till statssekreterare, kabinetssekreterare, expeditionschef, chef för justitiedepartementets lagavdelning, ledamot å samma avdelning eller byråchef för lagärenden i civildepartementet, skall under tiden för förordnandet frånträda honom enligt stat tillkommande avlöning å den förut innehavda tjänsten, vilken avlöning efter omständigheterna kommer att uppbäras av den, som bestrider samma tjänst, eller besparas statsverket;

av herrar C. G. Ekman, Källman, Odqvist, Schotte, Johansson i Kullersta och Björck, som, i enlighet med lönerogleringskommitténs förslag, yrkat,

att under rubriken »i fråga om ålderstillägg», stycket »att befattningshavare, vilken utnämnts att från de nya staternas ikraftträdande vara innehavare av andre kanslisekreterarebefattning — — — — — må tillgodoräknas», måtte utgå;

av herrar greve Lagerbjelke, greve Spens och Kant, som yrkat,

att herr Hallins m. fl. samt herr Kristenssons m. fl. likalydande motioner, I: 139 och II: 424, måtte av riksdagen bifallas.